

ПОРІВНЯННЯ ДОСВІДУ ДАВНОСТІ ПРИТЯГНЕННЯ ДО АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У ЗАКОНОДАВСТВІ УКРАЇНИ ТА МОЛДОВИ

Чинне законодавство України про адміністративну відповідальність перебуває на стадії реформування. У Кодексі України про адміністративні правопорушення від 07 грудня 1984 р. № 8073-Х, наявна велика кількість застарілих норм, які не відповідають сучасному стану розвитку правовідносин у суспільстві. Процеси якісних змін права та наближення до європейських стандартів зумовлюють постановку досліджуваної проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із вищевказаними важливими науковими та практичними завданнями.

Аналіз останніх досліджень і публікацій показав, що Республіка Молдова є країною із схожим правовим регулюванням питання давності притягнення до відповідальності. Водночас вона являється яскравим прикладом запровадження нових законодавчих концепцій і рішучого часткового відхилення правових механізмів радянської системи. Порівняння строків накладення адміністративних стягнень України та Молдови та правових наслідків їх впливу є завданням даного дослідження.

Парламент Республіки Молдова затвердив новий закон з назвою «Кодекс про правопорушення» №218 від 24.10.2008р., який набрав чинності 31.05.2009р. (далі – КпП РМ) [1, с. 138]. Новий кодекс істотно відрізняється від попереднього Кодексу про адміністративні правопорушення Молдавської РСР від 29.03.1985р., як за обсягом, так і за змістом [2, с. 14]. Ним запроваджена адміністративна відповідальність юридичних осіб, введені сучасні принципи розгляду справи про порушення, врегульований процес доказування та прийняття рішення у справі.

Структурно кодекс поділяється на дві книги «Матеріальне право» і «Провадження щодо правопорушень». Терміни «адміністративна відповідальність» та «адміністративне правопорушення» не використовуються. На відміну від КУпАП, у Молдові законодавча термінологія є узгодженою і використовується самостійна дефініція «правопорушення» або «contravenția» (молд.), яким є винне протиправне діяння (дія або бездіяльність), що представляє меншу соціальну небезпеку, ніж злочин, і посягає на охоронювані законом цінності, передбачені кодексом та каране відповідно до встановленої

відповідальності [3]. Тобто спостерігається часткова ідентичність визначення із українським законодавством.

Відомий Україні строк накладення адміністративного стягнення передбачений у Молдові як строк давності притягнення до відповідальності і відноситься статтею 26 КпП РМ до категорії підстав для «звільнення від відповідальності» за вчинення діяння, що має ознаки складу правопорушення [3]. Схожість правового регулювання проявляється в цьому випадку лише по відношенню до малозначності діяння, яка чинним КУпАП також визначена як підстава звільнення від відповідальності.

Статтею 30 КпП РМ передбачений поділ строків давності притягнення до відповідальності на загальні та спеціальні, який в Україні є лише умовним. Зальний строк визначений у три місяці. Спеціальний строк становить дванадцять місяців і застосовується для правопорушень в галузі підприємницької, податкової, митної діяльності та цінних паперів [3].

На відміну від Кодексу України про адміністративні правопорушення, зв'язок давності із особою (органом), що уповноважений розглядати справу у Молдові відсутній.

Загальноприйняте для більшості країн світу правило початку перебігу строку, а саме – з дня вчинення правопорушення, збереглося і в Молдові (ч. 3 ст. 30 КпП РМ [3]), і в Україні (ст. 38 КУпАП [4]).

Нашій країні притаманний такий порядок відліку строку накладення адміністративних стягнень для триваючих правопорушень, який розпочинається з дня їх виявлення. Однак, передбачаючи аналогічну спеціальну норму, КпП РМ додає не тільки визначення триваючих правопорушень, а й продовжуваних, які у чинному нині КУпАП не передбачені. Законодавець Молдови уточнює, що початком перебігу строку в таких випадках є наступний день з моменту вчинення останньої дії або бездіяльності [3].

Правові наслідки закінчення строків давності притягнення до відповідальності за вчинення порушень у Молдові полягають в тому, що особа вважається такою, що не притягалась до відповідальності за його вчинення [3].

В Україні закінчення строку накладення адміністративного стягнення – це підстава виключення провадження [4], а в Молдові – умова звільнення від відповідальності як підстава виключення провадження. Формою звільнення від відповідальності у Молдові та виключення провадження є рішення про його припинення, а припинення провадження передбачає відновлення в правах особи, щодо якої воно було розпочато.

На підставі наведеного, наявні усі підстави констатувати, що правовим наслідком спливу строку давності притягнення до відповідальності у Молдові є невинуватість особи у його вчиненні. Відмінними у правовому регулюванні є види строків та правопорушень до яких вони застосовуються, правові наслідки їх спливу у формі звільнення від відповідальності. Спільним залишається невелика тривалість та відсутність інституту зупинення перебігу, віднесеність до підстав виключення провадження у справі.

Література

1. Русанова В. Б. Розвиток інституту судового оскарження постанов у справах про адміністративні правопорушення: досвід пострадянських держав / В. Б. Русанова // Трибуна молодого науковця: Вісник академії митної служби України. – 2013. – № 1 (10). – С. 136–142. – (серія «Право»).

2. Сосна Б. Про деякі проблеми застосування адміністративної відповідальності за правопорушення проти громадського порядку і громадської безпеки / Б. Сосна, В. Драгомир // Закон и жизнь. – Кишинів, 2010. – № 3. – С. 13–17.

3. О Правонарушениях: Кодекс Республики Молдова № 218 от 24 октября 2008 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lex.justice.md/ru/330333/>

4. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07 грудня 1984 р. № 8073-X [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/KD0005.html

УДК 341.232.2:336.227

Фединець Р. В., аспірант,
Кубальський В. Н., к.ю.н., доцент,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

АСИМЕТРИЧНА ПРИРОДА ЗЛОЧИНУ ТЕРОРИЗМУ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Існує необхідність аналізу злочину тероризму з точки зору асиметричної і конфліктної природи сучасних міжнародних економічних відносин та впливу на неї механізмами міжнародного економічного права. Світ вступив в епоху глобалізації. Деякі вчені під глобалізаційними процесами розуміють, по суті, інституціалізацію ринку [1]. Світові кризи призводять до процесу реструктурування, а також загострюють розподіл влади і нерівність між людьми. Одночасно зростають протиріччя і всередині світової системи.

В світовій системі відбувається примноження і загострення конфліктів, адже така світова система породжує неймовірні багатства, але разом з тим і неймовірну бідність. Асиметрія в системі світового господарства виступає визначальним фактором загострення суспільно-політичної обстановки в